

Viện Nghiên cứu Sinh thái Chính sách Xã hội
Chương trình Đào tạo thực hành Nông dân Nông nghiệp sinh thái

QUY TRÌNH LÀM PHÂN Ủ “KẾT HỢP”

Nội dung trình bày

- Mục đích
- Lợi ích từ việc làm phân ủ
- Tác dụng của phân ủ
- Phương pháp tiến hành
- Các bước thực hiện
- Sử dụng phân
- Lưu ý khi làm phân
- Một số so sánh phân ủ “kết hợp” và phân ủ (phân ủ 18 ngày)

I. MỤC ĐÍCH

- Nuôi dưỡng đất
- Thúc đẩy quá trình hoạt động của các vi sinh vật, nấm có lợi trong đất, phân
- Tận dụng tối đa nguồn chất thải có nguồn gốc hữu cơ

II. LỢI ÍCH TỪ VIỆC LÀM PHÂN Ủ

- Đơn giản, dễ tiến hành
- Tiết kiệm thời gian ủ phân
- Tận dụng tối đa nguồn nguyên liệu tại chỗ
- Phân ủ không có mùi, không ảnh hưởng tới môi trường xung quanh, không ảnh hưởng tới sức khỏe con người
- Năng suất cây trồng ổn định tăng theo hàng năm

III. TÁC DỤNG CỦA PHÂN Ủ

- Cải thiện độ phì, độ ẩm cho đất
- Thúc đẩy quá trình hoạt động của các vi sinh vật trong đất
- Hạn chế sự phát triển của sâu bệnh
- Duy trì, ổn định các hệ sinh thái tự nhiên

IV. PHƯƠNG PHÁP TIẾN HÀNH

- Thu gom chất xanh
- Bấm chất xanh
- Rải chất xanh trên nền chuồng (2-3 ngày)
- Cho phân + chất xanh xuống bể chứa (ngâm 5-7 ngày)
- Vớt chất xanh đem ủ thành đống
- Ủ, đảo phân (tương tự như phân ủ 18 ngày)

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

CHU TRÌNH THU GOM CHẤT XANH TRONG CHUÔNG NUÔI

1-4: Diễn ra từ 2-3 ngày, 5: Ngâm chất xanh trong bể chứa 5 ngày sau đó vớt ra ủ

V. SỬ DỤNG PHÂN

- Sau 18 ngày phân có màu nâu đen, không mùi, mịn ta có thể sử dụng được ngay. Lúc này, nhiệt độ đông phân cân bằng với nhiệt độ môi trường
- Phân ủ được sử dụng như phân chuồng hoai có thể bón cho tất cả các loại cây trồng trên cạn hay dưới nước
- Có thể bón lót hoặc bón thúc vào bất cứ thời điểm nào trong năm.
- Làm phân vi sinh: Phân cao cấp hơn phân ủ nó tồn tại ở dạng lỏng dùng để tưới lên lá hoặc gốc cây
- Có thể cất trữ nếu chưa sử dụng (cất trữ bằng bao tải nhưng phải thoáng) nhưng tốt nhất không nên để lâu, làm xong nên bón ngay.

SỬ DỤNG PHÂN Ủ

VI. LƯU Ý KHI LÀM PHÂN Ủ

- Hình dạng, thể tích đồng phân
- Đảm bảo đảo đúng quy trình
- Sử dụng nguyên liệu đầu vào còn tươi là tốt nhất
- Ta hoàn toàn điều chỉnh hàm lượng dinh dưỡng trong phân (hàm lượng N,P,K)

BẢNG ĐỊNH LƯỢNG TỶ LỆ C:N CỦA MỘT SỐ NGUYÊN LIỆU

TT	Tên	Hàm lượng C	Hàm lượng N	Ghi Chú
1	Cá	8C	1N	
2	Mùn cưa	500C	1N	
3	Lá khô	50C	1N	
4	Lá xanh	25C	1N	
5	Cỏ khô, rơm	50C	1N	
6	Phân gà	12C	1N	P cao
7	Phân bò	18C	1N	
8	Phân chim bồ câu	10C	1N	P cao
9	Nước tiểu	1C	1N	

CHỈ SỐ NGUYÊN LIỆU ĐẦU VÀO GIỮA PHÂN Ủ 18 NGÀY VÀ PHÂN Ủ KẾT HỢP

Phân ủ 18 ngày

Đầu vào

- Phân (trâu, bò, lợn, gà...)
- Chất xanh như thân, lá cây bụi
- Nước: Chủ yếu là nước thường hoặc có bổ sung thêm một ít nước tiểu
- Rác thải sinh hoạt có nguồn gốc hữu cơ, xác động vật

Phân ủ kết hợp

- Phân (trâu, bò, lợn, gà...)
- Chất xanh như thân, lá cây bụi,
- Nước: Chủ yếu là nước tiểu trâu, bò, nước rửa chuồng
- Tập tính, bản năng của trâu, bò (dẫm đạp, đằm)
- Rác thải sinh hoạt có nguồn gốc hữu cơ, xác động vật

NHỮNG ƯU ĐIỂM KHI SỬ DỤNG PHÂN Ủ KẾT HỢP SO VỚI PHÂN Ủ 18 NGÀY

Ưu điểm:

- Tận dụng tối đa nguồn nguyên liệu tại chỗ như phân, nước tiểu, thức ăn dư thừa của trâu, bò
- Hạn chế được công lao động từ khâu vận chuyển phân, tưới nước khi ủ và đảo phân, công thu gom chất xanh (không cố định thu gom trong một ngày)...
- Tận dụng được tập tính bản năng của trâu bò trong việc dẫm, đạp chất xanh, là “máy trộn” phân, nước tiểu, chất xanh, nước rửa chuồng.
- Trong quá trình ủ và đảo không cần hoặc rất ít phải bổ xung thêm nước nên việc vận chuyển phân sau khi ủ trong chuồng ra địa điểm tập kết (sản xuất) rất thuận lợi.
- Phân thành phẩm không bị vón cục so với phân ủ 18 ngày.

THÔNG TIN VỀ ĐẦU VÀO CỦA PHÂN Ủ

Phân ủ kết hợp

Thành phần tham gia:

Chị Diệm, Bác Hoà, A.Quán, E.Lan,
Cường, Dũng: Mô hình CCCD

Tính cho 1m³ phân ủ

- Thu gom phân hàng ngày: 0,5 công/7 ngày (kết hợp cả rửa chuồng)
  - Thu gom chất xanh: 2 công (7 xe rùa chất xanh)
  - Băm, chặt chất xanh: 1 công
  - Vớt ra ủ: 0,25 công
  - Đảo phân: 0,75 công
- Tổng công: 4,5 công (1 công = 8 tiếng/ngày)

Phân ủ 18 ngày

Thành phần tham gia:

Thái Khắc Đức : bãi trên Khe soong
Hà Huy Thắng: vườn ươm

Tính cho 1m³ phân ủ

- Gom phân: 0,75 công (ngoài đường, nhà dân)
- Chất xanh: 2 công
- Băm: 1 công
- Ủ phân: 0,25 công
- Đảo phân: 1 công
- Tổng công cho phân ủ 18 ngày:

Tổng công: 5 công

Ghi chú: thu gom phân ngoài đường, xin các hộ dân. Nếu không chủ động được nguồn phân, chất xanh thì sẽ tốn công hơn

Đồng nhất về thời gian chặt, băm chất xanh

*Trên đây là toàn bộ
quy trình làm phân ủ kết hợp
Chúc các bạn thành công*

Mọi góp ý xin liên hệ với số điện thoại

Tel: 052.684.227

Email: btdung@speri.org